



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio V. Qualisnam sit actus constituens Prædestinationem formaliter ex
parte Voluntatis ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

imperii dicentis *Fac hoc*, sed per modum proponentis, & practantis convenientiam objecti. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 16. P. Mol. 1. p. q. 23. a. 2. d. 2. P. Vasq. 1. p. d. 81. num. 9. & d. 87. num. 13. P. Compton. rom. 1. d. 39. sect. 2. num. 5. & alii supra citati d. 1. num. 41. ante probationem tamen: Advertes huiusmodi actum per modum imperii tripliciter explicari posse: Primò, ita ut talis actus non sit aliquod iudicium, nec cognitio intellectus, sed insinuatio quadam, seu intimatio facta, aut voluntati, aut potentiae executivæ de eligendis, aut exequendis mediis, quibus electi infallibiliter assequantur finem. Secundò, ita ut sit iudicium aliquod intellectus, antecedens tamen electionem mediorum, quo unum, aut plura media determinata statuuntur, quibus homo possit in Beatitudinem perducere, & ita voluntati intimantur, ut ad hæc, & non alia eligenda prædeterminetur. Tertiò, ita ut sit iudicium, seu quicumque alius actus intellectus, subsequens tamen non solum dilectionem, & electionem ad gloriam, sed etiam electionem mediorum, quorum executionem, mediante alio actu voluntatis, qui dicitur usus, potentiae executivæ imperat. Hoc posito.

38. Probatur huiusmodi iudicium non esse per modum imperii in primo sensu: Primò, quia nullus possibilis est actus potentiae cognoscitivæ, qualis est Intellectus divinus, qui non sit cognitio; sicut nullus est possibilis actus potentiae volitivæ, appetitivæ, & visivæ, qui non sit volitio, appetitio, & visio. Secundò, quia nulla datur necessitas, aut ratio admittendi huiusmodi actum; ergo &c.

39. Probatur, non esse per modum imperii in secundo sensu; quia aut ille actus imperii prædeterminans voluntatem ad electionem est liberè voluntarius; aut non: Non primum: tum quia jam non potest dici, antecedere electionem, cum ex libera potius electione procedat; siquidem non potest dici voluntarius, nisi per actum, quo voluntas voluerit sibi ab intellectu efficaciter intimari unum, aut plura media certa & determinata; hæc autem voluntas, aut est, aut supponit electionem mediorum: tum etiam, quia si est voluntarius voluntate antecedente, tunc ad illum prærequireretur alius actus imperii, & ad hunc alius, sicque in infinitum: Si secundum; ergo tollitur libertas electionis subsequens, ad quam voluntas antecederet, & intrinsecè prædeterminatur; ergo &c.

40. Probatur, non esse per modum imperii in tertio sensu; quia prædestinatio, ut diximus, consistit in ordinatione efficaci ad finem per certa media in re consequendum; sed huiusmodi actus imperii prout sic subsequitur hanc ordinationem efficacem, & efficacem electionem mediorum; ergo subsequitur prædestinationem; consequenterque hæc ex parte intellectus non constituitur per talem actum, qui sit per modum imperii. Confirmatur conclusio ex supra dictis de Providentia d. 1. num. 41.

41. Dices: Prædestinatio est pars prudentiæ; sed hæc ex Aristotele est præceptiva; præcipere autem idem est, atque imperare; ergo &c. Respondeo non omnem prudentiam esse præceptivam, nisi sit humana, de qua locutus est Philosophus, non autem de divina. Accedit etiam dato, quod aliqua pars Prudentiæ divinæ sit præceptiva, esse minùs propriè, quatenus elicit aliquod iudicium practicum, in quo sensu etiam Prædestinatio potest dici præceptiva, imò & imperium, sed impropriè.

SECTIO V.

Qualisnam sit actus constituens
Prædestinationem ex parte
voluntatis formaliter?

ONCLUSIO sit: Actus constituens formaliter prædestinationem ex parte voluntatis componitur ex intentione finis, & electione mediorum. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 17. num. 15. & cap. 5. num. 15. P. Ruij. d. 4. de prædest. sect. 2. & 3. & alii. Probatur primò ex illo ad Rom. 8. ibi. Quos prædestinavit, hos & vocavit; & quos vocavit, hos & justificavit; quos autem justificavit, illos & glorificavit. Ubi Apostolus prædestinationem prius positam, postea explicat simul per electionem mediorum, & intentionem finis. Et ad Rom. 9. Ut ostenderet divitias gratiæ suæ in vasa misericordiæ, quæ præparavit in gloriam: Præparavit autem per electionem mediorum ex intentione finis. Et Joan. 1. De plenitudine ejus nos omnes accepimus & gratiam pro gratia: ubi de gratia agitur ut de medio, & ut de fine intento, nempe de gloria juxta illud ad Rom. 6. Gratia Dei vita æterna; ergo &c.

Probatur secundò ratione, quia prædestinatio, ut patet ex supra dictis, est perfectissima transmissio; sed hæc non respicit tantum ultimum terminum, neque solam viam, sed & terminum per viam, & viam in ordine ad terminum; ergo &c. Confirmatur primò, quia prædestinatio ad gratiam est propter gloriam, & ad gloriam propter gratiam; sed ex Philosopho quando unum est propter aliud, unum tantum ibi datur; ergo prædestinatio ad gratiam est una complectens utrumque terminum, & gloriam, & gratiam, unam proximè, & aliam remotè, eo modo, quo unus motus respicit non solum ultimum terminum, sed etiam intermedios. Secundò, quia prædestinatio, ut constat ex ejus definitione supra posita, est ordinatio in vitam æternam per media convenientia; sed huiusmodi ordinatio includit simul electionem mediorum, & intentionem finis; ergo &c. Tertiò, quia non consistit in sola intentione finis, non in sola electione mediorum; ergo in utraque simul. Quartò, quia sicut reprobatio se habet ad pœnam, ita proportione habitâ, se habet prædestinatio ad gloriam; sed reprobatio est ad pœnam propter demerita; ergo prædestinatio est ad gloriam propter merita, sive per merita; consequenterque includit, & electionem mediorum, & intentionem finis.

Argues 1. pro solâ intentione efficaci dandi gloriam: Sacra Scriptura, & Sancti Patres pluribus in locis solius vitæ, & gloriæ faciunt mentionem, ut patet ex illo Actor. 13. Crediderunt quorquor præordinati erant ad vitam æternam. Et D. August. lib. de corrept. & grat. cap. 7. Illos elegit ad obtinendum regnum suum: & sæpè alibi. Idem habent D. Fulgent. lib. 1. ad Monim. cap. 13. D. Prosper. Origen. D. Greg. lib. 1. Dialog. cap. 8. & alii; ergo prædestinatio in sola intentione efficaci dandi gloriam consistit formaliter. Respondeo Sacram Scripturam, & Sanctos Patres ibi solam loqui de prædestinatione inadæquatâ, principaliori, & principalius intentâ ex parte voluntatis, qualis est gloria, quæ propter se, electio autem mediorum propter illam intenditur. Accedit, quod qui unam assignat

assignat, aliam non excludit, præsertim quando de illa aliis in locis fit mentio.

Argues 2. Per illud res formaliter constituitur, quo posito, intelligitur talis res; sed posita sola intentione efficaci dandi gloriam, intelligitur prædestinatio ordinaria ex parte voluntatis; ergo &c. Respondeo distinguendo minorem: intelligitur prædestinatio inadæquata; concedo minorem; adæquata; nego minorem: licet enim in illa intentione contineatur virtute, & in radice tota prædestinatio, adhuc tamen debet contineri formaliter; hoc autem fit, quando media sunt approbata, & determinata per voluntatem formalem, quæ dicitur eorum electio, cum prædestinatio non sit tantum ordinatio ad vitam, sed ad vitam per media congruentia.

Argues 3. Ex Philosopho essentia consistit in eo, quod est prius; sed intentio finis est actus distinctus, & prior electione mediorum, cum objecta sint distincta, & unum prius alio, ut patet; ergo prædestinatio consistit formaliter ex parte voluntatis in sola intentione finis. Respondeo primo negando minorem: nam Deus antecederet ad intentionem finis eodem actu indivisibili sine distinctione, prioritate, & dependentia cognoscit clarè finem, & media, sicut causam & effectum cum dependentia effectus à causa, & cum voluntas intendat id, quod proponitur cognitum ab intellectu, etiam uno, & eodem actu indivisibili sine distinctione, prioritate, & dependentia intendit finem, & media propter finem, cum sic illa supponat ab intellectu cognita.

Respondeo secundò negando eandem minorem; licet enim intentio finis, & electio mediorum sic distinguantur, sint priores & posteriores, ac dependeant in humanis; non ita sit in divinis, cum illa arguant imperfectionem; siquidem in humanis intercedit consultatio, & inquisitio, quæ ignorantiam involunt non admittendam in Deo. Deinde prioritas, & dependentia repugnant cum Æternitate, & Aseitate divina; neque enim hæc admittit dependentiam; neque illa prius, & posterius.

Respondeo tertio, dato, quod intentio finis sit distincta, & prior electione mediorum, sine ulla tamen dependentia, negando consequentiam, licet enim prout sic sit prior, non ideo sequitur in illa consistere essentiam adæquatam, sed tantum inadæquatam prædestinationis. Patet, quia prior, & distinctus est actus intellectus ab actu voluntatis in prædestinatione totali; & Visio beata ab amore beatifico; & animal à rationali; & tamen neque prædestinatio totalis consistit formaliter adæquatè in solo actu intellectus, sed in utroque; neque Beatitudo in solâ visione, sed etiam in amore; neque essentia hominis in solo animali, sed etiam in rationali; ergo similiter prædestinatio ex parte voluntatis non solum in intentione finis, sed etiam in electione mediorum consistit formaliter adæquatè. Accedit, quod sicut intentio finis est prior in intentione, sic electio est prior in executione.

Argues 4. Pro sola electione mediorum, nempe ad gratiam, sub cuius nomine intelligunt Auctores hujus sententiæ, non solum gratiam sanctificantem, sed etiam omnia media, tam communia, quam particularia ad vitam æternam consequendam, nempe auxilia, vocationes, merita Christi Domini, Sacramenta, prædicationem Evangelii, &c. Prædestinatio est pars providentiæ; sed hæc versatur circa media; ergo prædestinatio consistit in electione mediorum. Respondeo Providentiam, cuius

pars est prædestinatio non versari tantum circa media; nam primò intendit finem assequendum, & postea applicat media, quibus acquiritur.

Argues 5. Prædestinatio est ordinatio executiva; sed executio fit circa media; ergo in electione mediorum consistit prædestinatio. Respondeo Prædestinationem, licet sit executiva in actu secundo, & prout sic immediatè terminetur ad media, non ita esse, neque terminari in actu primo; sic enim prius intendit finem, nempe gloriam, & postea illam assequitur per media in executione adhibita. Undè ex hoc solum colligitur, prædestinationem in intentione prius intendere finem, in executione tamen prius adhibere media.

SECTIO VI.

Qualenam sit objectum, & terminus Prædestinationis?

DVERTES primò Prædestinationem, cum sit actus intellectus, & Voluntatis Divinæ, ut diximus, habere suum objectum, sive materiam *circa quam*, hanc enim habent omnes hujusmodi actus, sicque qualenam sit horum actuum objectum, sive materia *circa quam*, hic inquirendum. Secundò, hujusmodi materiam *circa quam* prædestinationis esse duplicem: aut id, quod prædestinatur, & prout sic dicitur objectum; aut id, ad quod prædestinatur, & prout sic dicitur terminus; quamvis & hic, & illud, si sumantur diverso modo, possint dici & objectum, & terminus: nam sicut homo prædestinatus ad gloriam dicitur objectum, & gloria dicitur terminus; ita etiam gloria prædestinata ad felicitatem hominis dicitur (licet minùs propriè) objectum; ipsa autem felicitas hominis dicitur terminus; de hoc autem termino, & objecto prædestinationis nobis in præsentì Sectione: sit igitur:

Difficultas 1. Qualenam sit objectum, seu materia *circa quam* prædestinationis? Dico 1. Objectum prædestinationis non sunt, neque Divinitas, neque Personæ divinæ quæ tales, sive in ordine ad proprietates, aut notiones illis intimè convenientes. Probatur primò ex D. Aug. *tract. 105. in Joan.* ubi loquens de Prædestinatione Christi Domini: *Re- sponde, ait, dicitur non prædestinatus secundum id, quod est Verbum Dei, Deus apud Deum. Ut quid enim prædestinaretur, cum jam esset, quod erat sine initio, sine termino sempiternus?* Secundò ratione, quia quæ prædestinantur, pendunt à libera Voluntate Dei; Prædestinatio enim, ut diximus, est actus Dei liber; sed illa non conveniunt Deo liberè, imò necessariò, & per naturam; ergo &c.

Dixi in ordine ad proprietates, quia Persona Divina, nempe Verbum, potest dici prædestinatum in ordine ad naturam assumptam, licet minùs propriè; siquidè hæc denominatio potius cadit in Humanitatem, quam in Verbum; potius enim dicitur Humanitas prædestinata ad Verbum, ut illi uniretur, quam Verbum prædestinatum ad Humanitatem.

Dico 2. Sola substantia rationalis creata est per se objectum prædestinationis, & dicitur propriè prædestinari. Ita P. Soar. *lib. 1. de prædest. cap. 4. n. 4.* P. Tanner. *1. p. d. 3. de prædest. q. 2. dub. 1. n. 8. cum D. Thom. 1. p. q. 23. art. 1. ad 2. & 3.* P. Ruiz. *1. p. d. 1. de prædest. sect. 3. num. 13.* & alii. Probatur, quia prædestinatio propriè, ut supra diximus, est ordinatio efficax alicujus in finem ultimum supernaturalem per media supernaturalia assequendum; sed